ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce: nezl. A. F., zastoupený matkou jako zákonnou zástupkyní: R. K., zastoupeného Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem se sídlem Plzeň, Františkánská 7, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 6. 2004, čj. 60 Az 240/2003 - 45,

takto:

I. **Kasační stížnost se zamítá.**

II. **Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.**

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Plzni, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 30. 9. 2003, čj. OAM-4705/CU-09-K04-2003. Tímto (posledně uvedeným) rozhodnutím nebyl stěžovateli udělen azyl podle ustanovení § 2, § 13 odst. 1 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu) a zároveň bylo vysloveno, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona. Rozsudek krajského soudu vycházel ze skutečnosti, že žalobce nenaplnil žádnou ze zákonných podmínek pro udělení azylu a proto jeho žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V kasační stížnosti zákonná zástupkyně stěžovatele uplatnila důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Předně namítá důvod uvedený pod písm. a) citovaného ustanovení a tvrdí, že krajský soud, stejně jako žalovaný, nesprávným způsobem posoudil právní otázku, a sice zda je možno na případ žalobce vztáhnout ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu, tedy že žádost o udělení azylu stěžovateli, byla podána důvodně. Stěžovatel především podával žádost o udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, neboť trpí vrozenou vadou ledvin, kdy je bezprostředně od svého narození na území České republiky léčen; léčba je poměrně komplikovaná. Zákonná zástupkyně stěžovatele uváděla zdravotní problémy již v žádosti o udělení azylu, ale z důvodu jazykové bariéry patrně nedokázala pregnantně popsat zdravotní potíže stěžovatele a nemožnost jeho léčení na Ukrajině. Tyto problémy rovněž připomínala při pohovoru konaném před správním orgánem. V době konání pohovoru ještě neměla všechny lékařské zprávy, aby je mohla správnímu orgánu předložit; přikládá je ke kasační stížnosti. Má za to, že je naplněn i důvod uvedený pod § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., protože žalovaný nedostatečným způsobem provedl dokazování, a na základě takto zjištěného skutkového stavu nebylo možné ve správním řízení o udělení azylu spravedlivě rozhodnout. Žalovaný nerespektoval situaci stěžovatele, konkrétně že jako účastník řízení má jen velmi omezené možnosti pro zajištění důkazů o důvodech své žádosti o udělení azylu; krajský soud tuto skutečnost ponechal zcela bez povšimnutí. Z důkazů, které správnímu orgánu předložila je zřejmé, že možnost léčby stěžovatele na Ukrajině je téměř nemožná a že důvody podle § 14 zákona o azylu jsou na straně stěžovatele splněny. Naplnění důvodu uvedeného pod písmenem d) cit. ustanovení spatřuje ve skutečnosti, že soud nesprávným způsobem posoudil právní otázku, zda správní řízení, předcházející podání žaloby, netrpělo procesní vadou. Je přesvědčena, že i přes absenci tvrzení konkrétních skutkových důvodů pro svá tvrzení o porušení procesních pravidel, měl soud přezkoumat napadené rozhodnutí a správní řízení jemu předcházející z hlediska dodržení procesních předpisů. Žalovaný se porušení správního řádu dopustil minimálně tím, že nedostatečným způsobem provedl dokazování ve věci. Rozhodnutí žalovaného neodpovídá ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu, neboť jeho odůvodnění je nedostatečné. S ohledem na tuto skutečnost pak dovozuje, že řízení před správním orgánem trpí vadou, kterou nelze odstranit, pročež je nutno toto řízení zopakovat. V závěru uvádí, že byla nesprávně posouzena existence překážky vycestování, neboť v případě návratu stěžovatele do vlasti mu bezpochyby hrozí nebezpečí mučení, nelidského a ponižujícího zacházení. Domnívá se, že splňuje zákonné podmínky pro přiznání překážek vycestování podle § 91 zákona o azylu, kterými se žalovaný ani soud v odůvodnění svých rozhodnutí nezabýval. Proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Plzni zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně žádá o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) - ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že návrh na zahájení řízení o udělení azylu byl zákonnou zástupkyní stěžovatele podán 8. 9. 2003 a pohovor k důvodům návrhu byl proveden dne 8. 9. 2003 v pobytovém středisku Č. Ú. V rámci návrhu a pohovoru zákonná zástupkyně stěžovatele uvedla, že o azyl žádá protože se bojí o zdraví a život stěžovatele. Žalovaný rozhodnutím ze dne 30. 9. 2003 stěžovateli azyl neudělil z důvodu nesplnění podmínek uvedených v ustanoveních § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných kasační stížností. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (ustanovení § 75 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Po přezkoumání rozsudku krajského soudu Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999 Sb. se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování

z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Podle ustanovení § 14 zákona č. 325/1999 Sb. mohlo ministerstvo udělit azyl z humanitárních důvodů, i když v řízení o azylu nebyly zjištěny důvody podle ustanovení § 12.

Pokud jde o možnost udělení azylu z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona č. 325/1999 Sb., v daném případě zákonná zástupkyně stěžovatele v průběhu správního řízení vůbec netvrdila, že je stěžovatel v zemi svého původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti či příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů.

Nejvyšší správní soud rovněž nehledal naplnění důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je důvodem kasační stížnosti tvrzená nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo v nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Rozsudek krajského soudu je v prvé řadě srozumitelný, neboť z jeho výroku lze dobře zjistit, v jaké věci a jak soud rozhodl, tj. že žalobu zamítl, výrok rozhodnutí není vnitřně rozporný, z rozhodnutí je možné rozeznat, co je výrok a co je odůvodnění a kdo byl účastníkem řízení. Při posouzení nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů vyšel Nejvyšší správní soud ze své konstantní judikatury, z níž vyplývá, že nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, přičemž se musí jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, a nebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny. Kasační stížností napadený rozsudek však v daném případě netrpí nedostatkem důvodů, když z jeho odůvodnění je zcela zřejmé, o jaké skutečnosti krajský soud své rozhodnutí opřel a z jakých právních úvah přitom vycházel. Pokud jde o třetí důvod uvedený v ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. existenci jiné vady v řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, za jeho naplnění nelze považovat tvrzení stěžovatele, že krajský soud měl posoudit napadené rozhodnutí a správní řízení jemu předcházející z hlediska dodržení procesních předpisů. Stěžovatel uvádí, že žalovaný správní orgán nedostatečným způsobem provedl dokazování ve věci a že jeho rozhodnutí neodpovídá ust. § 47 odst. 3 správního řádu, neboť považuje za nedostatečné jeho odůvodnění. Takto formulovaná námitka však spadá pod důvod kasační stížnosti uvedený v ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Námitce, že žalovaný provedl nedostatečným způsobem dokazování ve věci, Nejvyšší správní soud přitom

nepřisvědčil, protože tuto námitku stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.

Taktéž druhá zde uvedená výhrada zákonné zástupkyně stěžovatele, kterou se odvolává na skutečnost, že mělo být přihlédnuto ke zdravotním problémům stěžovatele, byla poprvé uplatněna až v kasační stížnosti, aniž by byla uplatněna v průběhu soudního jednání před krajským soudem, který by se musel s takovou námitkou v odůvodnění svého rozhodnutí řádně vypořádat. Proto Nejvyšší správní soud s ohledem na ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. k těmto dvěma námitkám soud nemohl přihlédnout.

Stěžovatel rovněž uvádí, že byla nesprávně posouzena existence překážky vycestování, neboť v případě jeho návratu do vlasti, mu bezpochyby hrozí nebezpečí mučení, nelidského a ponižujícího zacházení, a je tak důvod pro vyslovení překážky vycestovaní ve smyslu zákona o azylu. Ani k této námitce stěžovatele Nejvyšší správní soud již s ohledem na dikci ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. nemohl přihlédnout, neboť ke skutečnostem uplatněným po vydání napadeného rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží.

Nejvyšší správní soud tedy nezjistil naplnění důvodů kasační stížnosti podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., když naopak shledal, že Krajský soud v Plzni nepochybil, jestliže žalobu jako nedůvodnou zamítl. Proto kasační stížnost proti napadenému rozsudku podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně 29. dubna 2005

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu